

La ciutat com a espai educatiu i cultural: una política que pren partit

Published by [Interacció](#) [1] on 30/05/2019 - 11:04 | Last modification: 14/04/2026 - 15:00

El text de Joan Subirats no proposa una política cultural en el sentit clàssic del terme. Proposa una manera de mirar-la. I aquest desplaçament és rellevant perquè situa el debat allà on sovint queda desdibuixat: en la relació entre cultura, educació i ciutat com a espai concret de vida, conflicte i transformació.

El punt de partida és clar. No es pot pensar la relació entre cultura i educació fora d'un context situat, i aquest context és la ciutat. No com a escenari neutre, sinó com a xarxa d'interrelacions, fluxos i desigualtats. La ciutat apareix com un espai viu, on es concentren oportunitats i mancances, i on es fan visibles les tensions socials.

En aquest marc, la cultura i l'educació deixen de ser àmbits separats. Formen part d'un mateix ecosistema orientat per valors: autonomia, igualtat i diversitat. Aquesta tríada no és decorativa. Funciona com a criteri per orientar l'acció pública i per definir què vol dir transformar socialment des de la cultura.

El text insisteix en el paper formatiu de la ciutat. No només com a espai educatiu, sinó com a entorn que produeix aprenentatges constants a través de les pràctiques culturals, les relacions socials i les experiències quotidianes. Això amplia radicalment el camp de l'educació, que deixa de limitar-se a l'escola.

Ara bé, aquesta potencialitat conviu amb desigualtats profundes. Les diferències en nivells educatius, accés a activitats culturals o disponibilitat de recursos formatius es distribueixen de manera desigual dins la ciutat. La cultura, en aquest sentit, no és només oportunitat. També és un camp de desigualtat.

D'aquí emergeix una idea central: la cultura com a política redistributiva. Subirats planteja que, en el context actual, la universalització de les oportunitats culturals és clau per avançar en equitat. Això desplaça la cultura del registre del consum cap al dels drets.

El text també revisa críticament l'evolució recent de les polítiques culturals urbanes. El "gir cultural" de les ciutats ha situat la cultura com a recurs per a la competitivitat, el turisme o el *branding* urbà. Aquesta instrumentalització ha reforçat la seva centralitat, però també n'ha limitat el potencial transformador.

Davant d'això, es planteja la necessitat de polititzar la política cultural. No en un sentit partidista, sinó en el reconeixement que qualsevol decisió implica una distribució desigual de recursos, oportunitats i reconeixement. No hi ha neutralitat possible.

Llegit en clau de polítiques culturals locals, el text no ofereix un model tancat, però sí una exigència clara. Pensar la cultura des de la ciutat implica assumir la seva complexitat, reconèixer la pluralitat de cultures que hi conviuen i situar l'acció pública en relació amb les desigualtats i els valors que es volen defensar. La pregunta que queda

oberta no és com fer més cultura, sinó quin paper ha de jugar en la construcció d'una ciutat més justa.

Joan Subirats | ÀÁF: Ambits de psicopedagogia i orientació Núm 50 (2019) maig 2019

[Notes sobre ciutat, educació i cultura \[2\]](#)

[Notas sobre ciudad, educación y cultura \[3\]](#)

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Recursos i publicacions

Tags: polítiques culturals

Tags: drets culturals

Tags: ciutat

Tags: educació artística

Tags: desigualtats

- [4]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/2019/ciutat-educacio-cultura>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/notes.pdf>

[3] <http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/notas.pdf>

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/7985>